

TEÄDTÕS EE'JJ 2021 KÄ'DDVAALIN

Lää'ddjânnam juâkkâätt koo'ddid, koin lij vuâdđlää'jj mie'ldd jiöččvaaldâšm. Kâ'dd tu'mmai määngin tön aassjid kuõskki aa'sšin.

Kää'dd ââ'lmõs tu'mmjemtâimmorgaan lij tön aassji va'lljeem vâlddõs. Vâlddõõzz vuâzzlaid le'be vâlddõsnii'kkid va'lljeet kâ'ddvaalin neellj eeggas vuârstes. Pue'tti kâ'ddvaalid tääimtet **pâ'sspeei'v 13.6.2021**.

Kâ'ddvaalin vuäi'tte jiõnsted da ä'lğged võborše'kken tiuddâkksa Lää'ddjânnmest jälsteei Lää'ddjânnam meerla di tiõttum määinaivui'm Lää'ddjânnmest jälsteei jee'res riikki meerla.

Jiõnstummuš lij Lää'ddjânnmest jiöččtäättlaž.

Ålaand mäddkää'dd vuu'dest jeät tääimtuku kâ'ddvaalid ee'jj 2021.

Jiõnstemvuõiggâdvueõtt – kii vuäžž jiõnsted

Vuäžžak jiõnsted kâ'ddvaalin, jõs leäk Lää'ddjânnam le'be måtam jee'res Euroopp unioo'ne kuulli riikk, Islaant le'be Taar meerlaž da teâudak täid oudldõõzzid:

- teâudak mââimõsân vaalpeei'v (13.6.2021) 18 ee'kķed
- tu'st lij dommkâ'dd Lää'ddjânnmest mââimõsân 23.4.2021

Jõs leäk måtam jee'res riikk meerlaž, vuäžžak jiõnsted kâ'ddvaalin, jõs

- teâudak mââimõsân vaalpeei'v (13.6.2021) 18 ee'kķed
- tu'st lij leämmaž dommkâ'dd Lää'ddjânnmest keäččlõõžži uu'ccmõsân kuei't ee'jj ääi'j ouddâl 23.4.2021

Dommkâ'dd meä'rtââvv dommkâ'ddlää'jj vuâdald. Takainalla dommkâ'dd lij tõt kâ'dd, ko'st jälstak.

Ee'jj 2021 kâ'ddvaalin dommkâddad meä'rtââvv tön mie'ldd, mii koo'ddid lij miõrkkum dommkâ'ddnad meerteättriâšldõ'kķe 23.4.2021 čiâss 24.

Taarb mie'ldd vuaitak tää'rksted dommkå'ddteâđ Digi- da meerteâttkonttrest.

Kå'ddvaalin vuaitak jiõnsted tá'lk jiijjad dommkå'dd võborše'kk.

I'Immtõõzz jiõnnvuõiggâdвуõđâst vuõltteet pukid jiõnnvuõiggâdвуõttnei'kkid

Digi- da meerteâttkoontâr âann jiõnnvuõiggâdвуõttrekistee'r, ko'st lie puki jiõnnvuõiggâdвуõttnei'kki teâđ. Jiõnnvuõiggâdвуõttrekisteera ij taarbâž jeä'rben i'Immtõõttâd.

Digi- da meerteâttkoontâr vuõlttad mââimõsân **20.5.2021** i'Immtõõzz jiõnnvuõiggâdвуõđâst le'be i'Immtõskoort juõ'kk jiõnnvuõiggâdвуõttnekka, koon addrõs lij teâđast. Vuäžžak i'Immtõskoort tá'lk liädglânji, jõs leäk välldam ââ'nna Digi- da meerteâttkonttâr ta'rjeem liädglaž saaggtemkääzzkõõzz le'be Suomi.fi-saaggid (lââ'ssteâđ addrõzzâst www.suomi.fi/viestit).

Jiõnnvuõiggâdвуõtti'Immtõõzzâst lie vuä'ppõõzz jiõnstummšest, logstök ouddjiõnstempai'kin, kook lie jälstempäikkad âalda, di teâđ jiõnnvuõiggâdвуõđstad. Jiök taarbâž jiõnnvuõiggâdвуõtti'Immtõõzz mie'ldd jiõnstempäikka, identite'tt-tuõđštõs ri'jttai.

Vaalâ'ntemvuõtt – kii vuäžž lee'd võboršek

Leäk vaalânnsaž le'be vuaitak ä'lğged võborše'kken dommkåâddad kå'ddvaalin, jõs teâudak täid oudldõõzzid:

- kå'dd, ko'st ääigak ä'lğged võborše'kken, lij dommkåddad
- tu'st lij jiõnnvuõiggâdвуõtt måtam Lää'ddjânnam kää'ddest
- tuu jeät leäkku tu'mmjam vä'jvâlddsi'žžen suudištâm tu'mmstõõggin.

Måtam kå'ddläâ'jjest looggtõllum riikk ve'rğğoummu di kää'dd jââ'dteei ve'rğğoummu da tuâjjla jie kuuitâg leäkku vaalânnsa kå'ddvaalin.

Võboršii'kki piijmoš kå'ddvaalid

Kå'ddvaalin vuä'itte piijjâd võboršii'kkid

- rekisterõsttum peällõõgg
- jiõnnvuõiggâdвуõttnee'kk, kook lie vuâđđääm va'lljeemõhttõõzz.

Peällõõgg tu'mmje jiijjâz võboršii'kkin vuâkkõõzzeez meâldlânji. Jõs haa'lääk peällõõgg võborše'kken, tu'st fe'rttai suâppâd tõ'st peällõõggin.

Vue'lğğemsââ'jjen lij, što va'lljeemõhttõõzz vuâđđummša taarbšet uu'ccmõsân låâi kää'ddest jälsteei jiõnnvuõiggâdвуõttnei'kked. Aassilâaggas peä'lest siõm koo'ddin va'lljeemõhttõõzz vuâđđummša ri'jtte kuuitâg tá'lk koumm le'be vitt aassi.

Kuei't le'be määng peällõoggâst lij vuõiggâdвуõтт vuâddeed vaal-leett. Kuei't le'be määng va'lljeemõhttõõzzâst lij vuõiggâdвуõтт vuâddeed õhttsažliist.

Peällõoggâst, vaal-leettast le'be õhttsažliistâst vuäžža lee'd kââ'ddest võboršee'kk jäänmõsân pie'llne'b vuâra tõt mie'rr ko vâlddõsnii'kkid va'lljeet. Vâlddõõzzid va'lljeet kââ'dd aassilâaggast kidd ââree'l uu'ccmõsân 13–79 vâ'lddõsne'kked, leâša kâ'dd vuäitt jiõčč tu'mmjed še šuurab vâlddõsnii'kki meä'rest.

Juõ'kk võboršee'kkest lij jiiijâs nâamar. Võboršii'kki võboršekliistid õhtteet da teä'ddet põ'mmai ool, koozz võboršii'kkid mie'rkkēet nâamarjârg mie'ldd ää'ljee'l nââmrest 2. Võboršee'kk lie õhttuum jooukid peällõõggi da õhttsažliisti mie'ldd. Juõ'kk võboršee'kkest lie õhttuum põ'mmai â'lnn tak teâđ: nõmm, võboršeknâamar da ämmat. Lââ'ssen õhttuum võboršekliistâst se'lvvne

- mõõk peällõõgg lie vuâddâam vaal-leett
- mõõk va'lljeemõhttõõzz lie vuâddâam õhttsažliist
- mõõk peällõõgg jie kuul vaal-littu
- keäk võboršee'kk lie õhttsažliist âalgpeällsa võboršee'kk

Õhttuum võboršekliistid tuejjeet pukin koo'ddin 14.5.2021. Kâddad õhttuum listt lij vuei'nnemnalla jeä'rbi mie'ldd jionstemsõõ'jin da vuõiggâdвуõттministeria vaalseidain (www.vaalit.fi). Jõs jionstak ouddkiõ'tte jee'res ko jiiijad dommkââ'ddest, vuäitak raukkâd vaalve'rğgneekkest jiiijad kââ'dd õhttuum võboršekliist.

Jiõnstemäi'j

Vuäitak jionsted ju'n-a vaalpeeiv **pâ'sspeei'v 13.6.2021** le'be ouddâl vaalpeeiv ouddjionstumuž ääi'j. Vuäitak jionsted tâ'lk õ'httešt. Kuei't vuâra jionstummšest lij šiõttuum raņstõs reäkkõslää'jjest.

Ouddjionstumuš:

Ouddjionstumuš älgg Lää'ddjânnmest **seärad 26.5.2021** da poott **mââibaarg 8.6.2021**.

Ouddjionstumuš älgg älggjânnmin **seärad 2.6.2021** da poott **sue'vet 5.6.2021**.

Mâtam ouddjionstempaai'kin jionstemäi'ğğ lij vuä'nkab.

Vuäitak jionsted ouddkiõ'tte mõõn täättas ouddjionstempäi'kkest šâddjânnmest le'be älggjânnmin. Ouddjionstempäi'k lie

- šâddjânnmest koo'ddi mie'rreem ouddjionstempäi'k, täujja ouddmiârkkân koo'ddi ve'rğgkonttâr
- määng Lää'ddjânnam ee'ttkâsttõõzz älggjânnmin
- stroi'ttel, mâ'te puõccipõört, sosiaalhuâl täimmjuâkkaz da raņstemstroi'ttel. Stroi'ttlin vuäi'tte jionsted tâ'lk oummu, kook lie tõin hoi'ddjemnalla le'be kook lie valddum tõid.

- lää'dd päärhää'd, kook lie älggjänmin ouddjiönstemääi'j. Päärhää'dest vuäžžä jiönsted tä'lk päärhää'd tuâjjla, maatkčeei jie vuei't jiönsted päärhää'dest.

Jiönstummuš vaalpeei'v:

Vaalpeei'v jiönstummuš lij **pâ'sspeei'v 13.6.2021 čičäss 9–20.**

Vuäitak jiönsted vaalpeei'v tä'lk tön jiönstempäai'kest, kää'tt lij miörkkum tu'nne vuölttuum jiönnuvöiggädvuötti'lmmtö'sse.

Dommiönstummuš:

Jös tuu pästlvažvuött liikkeed le'be täimmad lij huänn'nam tä'mmet, što jök piäzz toolkte'mes vaiggädvuöttitää jiönstempäikka, vuäitak jiönsted dääma ouddjiönstemääi'j.

Dommiönstummša älgg i'lmmtööttäd mäaimösän **määibaarg 1.6.2021** ouddäl čičäss 16. I'lmmtööttmööžž tuejjeet dommkää'dd vä'lddvaal-lu'vddkääda, koon öhttvuött-teädaid kaaunak jiönnuvöiggädvuötti'lmmtöözzâst. Seämma täälâst aassi roodnairuätthäiddai vuäitt tiöttum oudldöözzivui'm jiönsted seämma vuâra.

Ķe'rji-jionstumuš:

Jös leäk čööđ ouddjiönstumuš da vaalpeei'v älggjänmin, vuäitak jiönsted älggjänmin še kii'rjin.

Što vuäitak jiönsted kii'rjin, tu'st fe'rttai ti'll'jed Ķe'rji-jionstem-materiaal vuöiggädvuöttministeria ti'll'jemkääzzköözzâst möön-ne addrö'sse, kää'tt lij älggjänmin. Ti'll'jöözz vuäitt tuejjeed ääi'jmösän koumm mäân-pâ'j ouddäl vaalpeei'v. Jiönnuvöiggädvuöttne'kĶen va'sttäak jiöčč tö'st, što ti'll'jak Ķe'rji-jionstemä'sšĶii'rjid ääi'jpeä'lnn nu'tt, što Ķiörggnak maacced Ķe'rji-jionstumuš vuöltteemkonfeärt kääddad vä'lddvaal-lu'vddkääda vaal-lää'jjest šiöttuum mie'rääi'jest.

Näai't jiönstak

Ouddjiönstumuš da vaalpeei'v jiönstumuš šâ'dde jiönstempäai'kest. Vuäitak jiönsted tä'lk ööt vöboršee'kĶ, kää'tt lij miörkkum jiijjad kää'dd öhttuum vöboršekli'stte.

1) Tuöđâšt identiteettad vaalve'rĶĶnekka le'be čuä'jet paass, persoonkoort, vuejjamkoort le'be jee'res va'stteei ä'sšĶee'rj. Vaalve'rĶĶnek oudd tu'nne jiönstemliipp.

2) Möön jiönstemsâjja. Jiönstemsâ'jest vuäžžä lee'd vuârstes tä'lk öhtt ouumaž.

3) Mie'rĶĶed jiönstemli'ppe tön vöboršee'kĶ nâamar, koon jiönstak. Vuäžžak jiönsted tä'lk ööt vöboršee'kĶ. Mie'rĶĶed vöboršee'kĶ nâamar kruugg sizz, kää'tt lij jiönstemliipp sii'sĶpeä'lnn. Jeä'l tuejjeed jiönstemli'ppe ni mâkam jee'res meärkköözzid. Määcc jiönstemliipp nu'tt, što tuu mie'rĶĶeem nâamar päacc maacc sii'sĶpeälla ij-ga kuöstu äälgärra.

4) Viigg kidd maccum jiönstemliipp vaalve'rggnekka. Vaalve'rggnek štempplâstt jiönstemliipp.

5a) Jõs jiönstak jiönstempei'v, kõõččât štempplõsttum jiönstemliipp vaalčokka.

5b) Jõs jiönstak ouddjiönstummšest, vaalve'rggnek oudd vaalkonfeârt, koon sizz käättak štempplõsttum jiönstemliipp.

Jõs tuu pâstlvažvuõtt mie'rkkēed vōboršee'kk nâamar jiönstemli'ppe lij miârkteeinalla huân'nâam, vuäžžak ââ'nned jiönstummšest veä'kkēen tuu va'lljeem vie'kkteei le'be vaaltâimmšee'kk. Vie'kkteei ij vuäžž lee'd ooumaž, kââ'tt lij vaalin vōborše'kkēen, ij-ga vōboršee'kk roodnairuâtt. Vie'kkteei lij õõlgtum seeilted vaalpeittaz le'be ââ'nned peittast jiönstummuž õhttvuõđâst vuäžžmes teâđaid.

Lââ'ssteâđ

- Lââ'ssteâđaid vaalin oudd kââ'dd vä'lddvaal-lu'vddkâ'dd. Digi- da meerteâttkoontâr va'sttad persoonlaž jiönnuõiggâdvuõđ kuõskki kõõččmõõžžid. Kuhttui õhttvuõtt-teâđ lie jiönnuõiggâdvuõtti'Immtõõžžâst.
- Ouddjiönstempaai'ki adrõõžž da äävaiâârramââi'j, ke'rjj-jiönstummuž ti'll'jummuž vuä'ppõõžž, teâđ vōboršii'kkēen di jee'res teâđ kâunn'je vuõiggâdvuõttministeria vaalseeidain adrõõžžâst **www.vaalit.fi**.
- Teâđaid kâ'ddvaali vōboršii'kkēen kaaunak vuõiggâdvuõttministeria vaalseeidain 14.5.2021 mâᶇᶇa da teâđaid ouddjiönstempaai'kin 12.4.2021 mâᶇᶇa.
- Tât lij ee'jj 2021 kâ'ddvaali serddmõõžžâst uvddum lâä'jj (256/2021) meâldlânji peei'vtum versio rosttovmannust õlmstõttum teâđtõõžžâst.

Digi- da meerteâttkoontâr 29.3.2021